

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۰۰/۲۸۳۹۶۲

۱۴۰۰/۰۹/۲۹

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای فرزین مدیر عامل محترم بانک ملی ایران

جناب آقای دولت آبادی مدیر عامل محترم بانک ملت

جناب آقای اخلاقی فیض آثار مدیر عامل محترم بانک تجارت

جناب آقای خدارحمی مدیر عامل محترم بانک کشاورزی

جناب آقای شایان مدیر عامل محترم بانک مسکن

جناب آقای مهری مدیر عامل محترم بانک صنعت و معدن جناب آقای مهدیان مدیر عامل محترم بانک توسعه تعاون جناب آقای عقیلی

کرمانی مدیر عامل محترم بانک خاورمیانه

با سلام و احترام

پیرو نامه شماره ۰۰/۲۸۳۷۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۹ در خصوص ابلاغ دستور العمل ارائه خدمات تأمین مالی زنجیره تامین توسط مؤسسات اعتباری به آگاهی میرساند به منظور استفاده از برات الکترونیکی در تأمین مالی زنجیره تامین شیوه نامه اجرایی ابزار یاد شده تدوین گردیده است. بر این اساس ضمن ارسال «شیوه نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی در تأمین مالی زنجیره تامین که به تصویب کمیسیون اعتباری و تایید هیئت عامل بانک مرکزی رسیده است خواهشمند است دستور فرمایید مراتب به واحدهای اجرایی ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. ضمناً لازم است نسخه ای از بخشنامه داخلی آن بانک به واحدهای اجرایی ذی ربط به این بانک

ارسال گردد. ۵۴۷۰۴۰۴

شماره:

تاریخ:

پیوست:

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری اداره تامین مالی زنجیره تولید

محمد نادعلی

۳۲۱۵-۰۴

رونوشت:

رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جناب آقای دکتر صالح آبادی جهت استحضار
قائم مقام محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی جناب آقای دکتر ابوالحسنی هستیانی جهت استحضار معاون محترم
فناوریهای نوین جناب آقای دکتر محرمیان جهت استحضار
مدیر کل محترم اقتصادی، جناب آقای مهدی زاده جهت استحضار
مدیر کل محترم نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری، جناب آقای ارجمند نژاد جهت استحضار
مدیر کل محترم حقوقی، جناب آقای ایازی جهت استحضار
مدیر کل محترم مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی، جناب آقای غنی آبادی جهت استحضار
مدیر کل محترم حوزه هیئت عامل، جهت استحضار.
سرپرست محترم اداره اعتبارات بازگشت به نامه شماره ۰۰/۲۸۲۸۰۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۸ جهت آگاهی
مدیر محترم اداره روابط عمومی جهت آگاهی

تهران بلوار میرد آماک پلاک ۱۹۸ تلفن: ۲۹۹۵۱ کمیس: ۳۳۱۱۱-۱۵۲۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ سایت اینترنت: www.cbi.ir

پشتیبانی مانع زوایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی، جناب آقای دکتر سبحانیان معاون محترم سیاست گذاری اقتصادی جهت استحضار.

وزارت صنعت، معدن و تجارت، جناب آقای مهندس نیازی معاون محترم طرح و برنامه جهت استحضار

شماره:

تاریخ:

پیوست:

نهاد ریاست جمهوری ، جناب آقای دکتر باقری معاون محترم سیاستهای اقتصادی معاونت اقتصادی رئیس جمهور جهت استحضار
تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ تلفن: ۲۹۹۵۱ کمپش : ۳۱۳۱۱ - ۱۵۳۹۶ فاکس : ۶۶۷۳۵۶۷۴ سایت اینترنت
پستی ۳۳۱۱-۱۵۴۹۶ www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری اداره تأمین مالی زنجیره تولید

شیوه نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی در

تأمین مالی زنجیره تأمین

بسمه تعالی

«شیوه نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی در تأمین مالی زنجیره تأمین

به استناد ماده (۱۰) ماده (۱۱) و ماده (۱۴) قانون پولی و بانکی کشور شیوه نامه استفاده از برات الکترونیکی در تأمین مالی زنجیره تأمین
که از این پس شیوه نامه اجرایی نامیده میشود در راستای دستورالعمل ارائه خدمات تأمین مالی زنجیره تأمین توسط مؤسسات اعتباری در
۱۷ ماده و ۸ تبصره به شرح ذیل ابلاغ می شود.

ماده ۱ در این شیوه نامه اجرایی اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند.

ا بانک مرکزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ب «مؤسسه اعتباری بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک
مرکزی میباشد.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ج «بنگاه واحدهای اقتصادی که به تولید کالا و خدمت اشتغال دارند».

د. برات الکترونیکی سند تجاری الکترونیکی است که بر اساس قانون تجارت و قانون تجارت الکترونیک در سامانه یکپارچه مدیریت سفته و برات الکترونیکی صادر میگردد و به عنوان یکی از ابزارهای تأمین مالی زنجیره تأمین استفاده میشود. این سند تجاری الکترونیکی دارای کلیه ویژگیهای ذکر شده در ماده ۲۲۳ قانون تجارت و قانون تجارت الکترونیک است.

«سامانه برات سامانه یکپارچه مدیریت سفته و برات الکترونیکی وزارت امور اقتصادی و دارایی

و برات دهنده بنگاه خریدار مواد اولیه و خدمات مورد نیاز در تولید محصول اعم از کالا و خدمات که طبق قانون تجارت نسبت به صدور برات الکترونیکی از طریق سامانه برات در وجه یا به حواله کرد دارند برات اقدام می نماید.

ز دارند برات شخصی که طبق قانون تجارت کلیه حقوق برات الکترونیکی صادره متعلق به وی میباشد و میتواند کلیه حقوق برات الکترونیکی را از طریق سامانه برات به شخص دیگری انتقال دهد.

برات گیر» مؤسسه اعتباری که طبق قانون تجارت نسبت به قبولی برات الکترونیکی اقدام و آن را در سررسید در وجه دارند برات تأدیه می نماید.

ط انتقال برات الکترونیکی فرایندی که از طریق ظهنویسی و با استفاده از سامانه برات صورت می گیرد.

ی سقف قبولی برات حداکثر میزان مجاز برای مؤسسه اعتباری که میتواند نسبت به قبولی برات الکترونیکی اقدام نماید.

ک سقف اعتباری حداکثر میزان بهره مندی برات دهنده بنگاه خریدار از برات الکترونیکی

ل سامانه پیام سامانه پیام رسانی مالی الکترونیکی بانک مرکزی که امکان تبادل تمامی پیام های مالی بین بانکی به طور متمرکز از جمله پیامهای مرتبط با برات الکترونیکی را به صورت استاندارد فراهم می سازد.

م سامانه سمات: سامانه تسهیلات و تعهدات بانکی در بانک مرکزی

ماده ۲ برات الکترونیکی علاوه بر دارا بودن کلیه ویژگیهای ذکر شده در ماده ۲۲۳ قانون تجارت دارای مشخصات زیر است:

Findlaw
Business Lawyer

۱-۲- غیر کاغذی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۲-۳- با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر یک ساله

۳-۲- با درخواست برات دهنده بنگاه خریدار در وجه یا به حواله کرد دارنده برات بنگاه فروشنده از طریق سامانه برات صادر و شناسه یکتای آن در سامانه سیام ثبت می شود.

۴-۲- مؤسسه اعتباری میتواند بر اساس اعتبار برات دهنده بنگاه خریدار نسبت به قبول برات الکترونیکی و تادیه کل مبلغ آن در سررسید اقدام نماید.

ماده - سقف کلی قبولی برات برای مؤسسه اعتباری توسط بانک مرکزی تعیین و از طریق سامانه سپام اعمال می گردد.

تبصره بانک مرکزی با توجه به عملکرد مؤسسه اعتباری در زمینه وصول مطالبات ناشی از برات الکترونیکی قبول شده توسط بانک نسبت به بازنگری سقف قبولی برات مؤسسه اعتباری اقدام می نماید.

ماده - سقف اعتباری برات دهنده بنگاه خریدار برای استفاده از خدمات برات الکترونیکی معادل ۹۰ درصد از فروش سال آخر آن بنگاه پس از کسر مانده تسهیلات و تعهدات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه مربوطه نزد شبکه بانکی تعیین می گردد.

ماده ۵ مؤسسه اعتباری موظف است قبل از قبولی برات الکترونیکی نسبت به اعتبار سنجی برات دهنده (بنگاه خریدار) در چارچوب مقررات مربوط اقدام و وثایق و تضامین کافی را اخذ نماید.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور اطمینان از صوری نبودن موضوع معامله و احراز واقعی بودن آن ضمن بررسی مرتبط بودن

موضوع معامله با زمینه فعالیت بنگاه خریدار و فروشنده پیش از قبولی برات الکترونیکی، اقرار نامه واقعی بودن معامله را از آنها به صورت الکترونیکی اخذ نماید.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ماده ۷ در صورتی که به تشخیص مؤسسه اعتباری صوری بودن معامله احراز گردد مؤسسه اعتباری قبل از سررسید حق مطالبه وجه برات قبول شده را از برات دهنده به صورت یکجا خواهد داشت برات دهنده موظف است در صورت احراز صوری بودن معامله از تاریخ صدور برات علاوه بر وجه برات مبلغی به عنوان وجه التزام طبق ماده ۱۵ این شیوه نامه به مؤسسه اعتباری پرداخت نماید.

ماده - مؤسسه اعتباری موظف است پیش از شروع فرایند قبولی برات الکترونیکی در سامانه برات نسبت به ثبت تعهدات مربوطه و اخذ کد یکتا از سامانه سیام اقدام نماید.

ماده - سقف کارمزد قبولی برات حداکثر تا ۲ درصد مبلغ برات قبول شده متناسب با وثایق دریافتی و سقف مبلغ کارمزد انتقال برات ۲ درصد مبلغ آن تعیین می گردد.

تبصره به منظور تشویق برات دهنده و رقابت مؤسسات اعتباری با یکدیگر مؤسسه اعتباری می تواند حداکثر تا ۳۰ درصد تخفیف در نرخ کارمزد برات الکترونیکی اعمال نماید.

ماده ۱۰ مؤسسه اعتباری موظف است قبل از قبولی برات الکترونیکی ضمن اخذ فاکتور خرید مربوطه از بنگاه خریدار حق برداشت از کلیه حسابهای برات دهنده بنگاه خریدار نزد آن بانک را در صورت عدم ایفای تعهدات در سررسید یا احراز صوری بودن معامله اخذ نماید.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ماده ۱۱ دارنده برات الکترونیکی میتواند آن را با ظهنروسی از طریق مؤسسه اعتباری جهت خرید مواد اولیه و خدمات مورد نیاز در تولید محصول به بنگاههای فروشنده دیگر منتقل نماید. مؤسسه اعتباری موظف است کلیه تغییرات مربوطه را در سامانه سپام ثبت نماید.

ماده ۱۲ تنزیل برات الکترونیکی توسط دارنده برات نزد هر یک از مؤسسات اعتباری صرفاً بعد از گذشت یک چهارم از زمان عمر برات یا دو بار انتقال بین بنگاههای عضو زنجیره امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۱ تنزیل برات الکترونیکی صرفاً در قالب عقد خرید دین و پس از استعمال از سامانه سپام مبنی بر اصالت و صحت برات الکترونیکی و اخذ تأییدیه از سامانه سپام مبنی بر عدم تنزیل قبلی آن مجاز میباشد.

تبصره ۲ مؤسسه اعتباری موظف به ثبت تنزیل برات الکترونیکی در سامانه سپام میباشد.

تبصره: مؤسسه اعتباری تنزیل کننده باید کلیه ضوابط و مقررات مربوطه از جمله مفاد آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط را رعایت نماید.

ماده ۱۳ مؤسسه اعتباری موظف است در صورت ایفای تعهد برات دهنده در سررسید نسبت به ثبت رخدادهای مربوطه در سامانه سپام اقدام نماید.

ماده ۱۴- در صورت عدم ایفای تعهد توسط برات دهنده بنگاه خریدار مؤسسه اعتباری موظف است ضمن انجام اقدامات لازم جهت وصول مطالبات خود از وی اعم از اجرایی نمودن وثایق با تضامین نسبت به اقدامات ذیل مبادرت ورزد.

۱۴-۱ مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به ثبت رخدادهای مربوطه در سامانه سپام اقدام نماید.

۱۴-۲ نسبت به انتقال مطالبات در چارچوب دستور العمل طبقه بندی داراییهای مؤسسات اعتباری اقدام نماید.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

ماده ۱۵ در صورتی که برات دهنده نسبت به تعهدات خود در سررسید برات الکترونیکی عمل نکند یا صوری بودن معامله برای مؤسسه اعتباری احراز گردد مشمول موارد زیر می گردد.

۱-۱۵ پرداخت وجه التزام از تاریخ پرداخت وجه برات الکترونیکی توسط مؤسسه اعتباری یا از تاریخ صدور برات در مواردی که صوری بودن معامله احراز گردد.

تبصره ۱ وجه التزام موضوع این بند برابر است با نرخ سود تسهیلات عقود غیر مشارکتی به علاوه ۶ واحد درصد

۱۵-۲: ممنوعیت بهره مندی از برات الکترونیکی تا حداقل شش ماه پس از زمان تسویه بدهی برات الکترونیکی

تبصره ۲ در مواردی که صوری بودن معامله برای مؤسسه اعتباری احراز میگردد ممنوعیت مذکور علاوه بر برات دهنده شامل بنگاه فروشنده نیز خواهد شد.

ماده ۱۶ مؤسسه اعتباری مکلف است هنگام قبولی برات الکترونیکی کلیه ضوابط و مقررات جاری از جمله آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و آیین نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط را رعایت نماید.

ماده ۱۷ مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به ثبت کلیه تعهدات ناشی از برات الکترونیکی در سامانه سمات اقدام نماید.

تبصره بانک مرکزی نسبت به اتصال بر خط سامانه سمات و سیام جهت ثبت کلیه تعهدات و رخدادهای مربوط به برات الکترونیکی اقدام می نماید.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

شیوه نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی در تأمین مالی زنجیره تامین در ۱۷ ماده و ۸ تبصره در جلسه مورخ
۱۴۰۰/۰۹/۲۱ کمیسیون اعتباری تصویب و هیئت عامل بانک مرکزی نیز ابلاغ آن به شبکه بانکی کشور را مورد تأیید

قرار داد.